

Ebazpena: R014/2024
Espedientea: E062/2021

Vitoria-Gasteiz, 2024ko otsailaren 26a.

Euskal Autonomia Erkidegoarekiko Ekonomia Itunaren Arbitraje Batzordea honako hauek osatzen dute: Violeta Ruiz Almendral presidentea, eta Sofía Arana Landín eta Javier Muguruza Arrese bokalek. Bada, honako hau erabaki dute:

ERABAKIA

Gipuzkoako Foru Aldundiak (aurrerantzean, GFA) gatazka planteatu du Ogasuneko eta Funtzio Publikoko Ministerioaren (aurrerantzean, OFPM) aurrean, EEAk (aurrerantzean, kontsultagilea) —irlandar nazionalitatea du eta Frantzia du egoitza— 2019ko ekainaren 12an idatziz planteatutako zerga-kontsultari dagokionez. Gatazka hori Arbitraje Batzorde honetan izapidetzen ari da, 62/2021 espediente-zenbakiarekin.

I. AURREKARIAK

1.- Kontsultagileak Gipuzkoako Foru Ogasunari planteatu zion Donostian bulego bat erosteko asmoa zuela, eta langelak sortzeko egokitze-obra egitekoa, horiek alokatzeko.

Horri dagokionez, BEZaren ondorioetarako tratamendua zein izango litzatekeen planteatu du, bereziki subjektu pasiboaren alderantzikatzeari egin ote daitekeen, kontuan hartuta alderantzikatzeari hipoteka-mailegu batekin finantzatzea espero duela eta alokairu-jarduerari aitortu beharko duela.

2.- Euskadiko Zerga Koordinaziorako Organoak (aurrerantzean, EZKO) erantzun-proposamen bat egin zuen, eta 2021eko martxoaren 26an helarazi zitzaion OFPMri.

Lokalen errentamenduaren harira, EZKOren ustez, ez-egoiliarren establezimendu iraunkorrik ez duenez (aurrerantzean, EI), zerbitzu-prestazioen hartzaileak izango dira alderantzikatzeari ondoriozko subjektu pasiboak.

Bulegoaren erosketa zergapetzeari dagokionez, badirudi, obretan birgaitzerik egingo ez denez, salbuetsita egongo litzatekeela BEZari buruzko 37/1992 Legearen 20.1.22 artikulua arabera (aurrerantzean, BEZL); hala ere, BEZLren 20.2 artikuluan xedatutako salbuespenari uko egin ahal izango litzaioke, kasu horretan subjektu pasiboaren alderantzikatzea egingo bailitzateke.

Obren ildotik, zerbitzu lotuak eta salbuetsi gabeak ematen dira.

Azkenik, ezingo du BEZLren 119. artikulua baliatu bere aldeko BEZaren saldoak itzultzeko, eta bere uzia BEZLren 115. eta 116. artikuluen arabera artikulatu beharko du.

3.- OFPMk 2021eko maiatzaren 20an jakinarazi zizkion oharrak EZKOri. Funtsean, honako hauek ziren:

- BEZaren Estatuko araudia berariaz aipatzea; izan ere, alde zuzenetik aplikatu behar da (ordainarazteko eskumena banatu eta araudi propioa aplikatu aurretik —Estatuko araudiaren berdina izan behar du, nolana ere—), jakiteko zerga aplikatzeko lurraldean lotutako eragiketarik dagoen, Elrik dagoen eta subjektu pasiboa nor den.

- Bulegoen alokairuari dagokionez, ados dago errentatzailea bertan ezarrita ez dagoela, baina Europar Batasuneko araudia modu zabalagoan aipatzea proposatu du.

Bestalde, subjektu pasiboaren alderantzikatzea gerta dadin, errentariak enpresariak edo profesionalak izan behar direla adieraztea proposatu du.

Azkenik, errentariak, alderantzikatzerik izanez gero, zergak Ekonomia Itunaren lotuneen arabera ordaindu beharko dituztela jasotzea mahaigaineratu du.

- Higieztasuna eskuratzeari dagokionez, proposatzen da ohartaraztea eragiketa kostu bidezko ondare eskualdaketen gaineko zergari lotuta egongo litzatekeela, eskualdatzailea enpresaburua edo profesionala ez balitz.

Birgaitzearen kontzeptua erreformarena baino sakonago garatzea ere proposatzen du.

Azkenik, subjektu pasiboaren alderantzikatzea bidezkoa bada (salbuespenari uko egiteagatik), sortutako BEZaren ordainarazpena Estatuari dagokiola jasotzea proposatu du, ezarri gabea delako.

- Obren harira, Ekonomia Itunaren arauak jasotzea proposatu du, zerbitzu-emailearentzat zerga ordainarazteko eskumena zehazten dutenak.

- Bere aldeko saldoak itzultzearen ildotik, lehenik eta behin proposatu du adieraztea Estatuari dagokiola ezarri gabeko baten gaineko BEZa ordainarazteko eskumena, itunduta ez dagoelako.

BEZLren 119. artikuluko prozedurara jotzeko baldintzak aipatzea ere proposatu du, higiezina erosi ondorengo likidazio-aldietarako.

4.- 2021eko uztailaren 16an, Euskadiko Zerga Koordinaziorako Organoak beste erantzun-proposamen bat bidali zuen, eta bertan, funtsean, MHFPk erosketaren, obren eta errentamenduaren gaineko zergei buruz egindako oharra onartu zituen.

Horrela, BEZaren Foru Arauari edo BEZaren Legeari buruzko arau-erreferentziarekiko desadostasunak bere horretan dirau.

Ezarrita ez dagoen pertsonari dagokionez Estatuaren ordainarazpen-eskumena jasotzea onartzen duen arren, ez dator bat OFPMk ezarrita ez dagoenak aplikatu behar duen itzulketa-prozedurari buruzko erantzunari emandako irismenarekin.

5.- 2021eko uztailaren 22an, OFPMk EZKOren proposamenarekiko desadostasuna berretsi zuen, hasieran adierazitako arrazoi berberengatik.

6.- Araugintza Koordinatu eta Ebaluatzeko Batzordeak ez zuenez erabakirik hartu, GFAk gatazka planteatu zion Arbitraje Batzordeari 2021eko abuztuaren 16an, eta 62/2021 espediente-zenbakiarekin izapidetu dugu.

7.- Ekonomia Itunaren 68.Bi artikuluan aipatzen den alegazio-izapidea eman ondoren, GFAk 2023ko otsailaren 14an egin zuen bere idazkia, eta EZKOren jarrera berretsi zuen. Bestalde, OFPMk alegazio-idazkia aurkeztu zuen 2023ko martxoaren 9an, eta bere jarrera berretsi zuen.

II. ZUZENBIDEKO OINARRIAK

1.- Arbitraje Batzordearen eskumena.

Arbitraje Batzordeak dauka eskumena gatazka hau ebazteko, Ekonomia Itunaren 64.b) artikulua haxe ezartzen baitu Araugintza Koordinatu eta Ebaluatzeko Batzordearen funtzioei dagokienez:

«Ekonomia-itun honetan aipatutako lotuneen aplikazioari buruz egiten zaizkion kontsultei erantzutea. Kontsultaren bat jasotzen denean, bi hilabeteko epean hura jaso denetik, kontsulta bera eta beraren ebazpen-proposamena gainerako administrazio interesdunei helaraziko zaizkie, azter ditzaten. Bi hilabetetan inork ez badu oharririk egiten ebazpen-proposamenari buruz, proposamena onetsizat joko da.

Oharririk badago eta horiek onartu ezean, horien gaineko akordioa lortu ahalko dute Araugintza Koordinatu eta Ebaluatzeko Batzordearen barruan. Nolanahi ere, aipatutako oharrak egin eta bi hilabetera ez bada akordiorik lortu, Araugintza Koordinatu eta Ebaluatzeko Batzordeak, baita ukitutako beste edozein administraziok ere, hilabete izango du desadostasuna Arbitraje Batzordera helarazteko».

Hala, Ekonomia Itunaren 68.Bi artikulua honako hau xedatzen du:

«Prozedura laburtua aplikatuko da ekonomia-itun honetako 64. artikuluko b) letrako eta 47 ter artikuluko Hiru apartatuko kasuetan.

Kasu horietan, auziak izapidetzeko hilabeteko epean onartu beharko ditu Arbitraje Batzordeak, aurkezten direnetik zenbatzen hasita; hamar eguneko epe komuna emango die ukitutako alderdi guztiei alegazioak egin ditzaten, eta epe hori bukatu eta hilabetean eman beharko du ebazpena».

2.- Administrazioen jarrerak

Bai EZKO eta bai OFPM ados daude egindako kontsultaren funtsezko alderdietan, eta ez datoz bat BEZaren erreferentzia arauemailearekin (edo Gipuzkoakoa, edo Espainiakoa, edo, hala badagokio, biak), ez eta planteatu ez den gai bati eman beharreko irismenarekin ere, hau da, ezarrita ez dagoen pertsonak erabili beharreko BEZaren itzulketa-prozedurarekin.

3.- Arbitraje Batzordearen iritzia.

Administrazioen arteko bat-etortzeak nahikoak dira zergapekoari erantzun bat eskaini ahal izateko, zeinak beharrezko den segurtasun juridikoa emango baitio 2019an zerga-betebeharrak betetzeko; orduan egin nahi zuen alderantzizkatze bat.

Hala, Espainiako araudiaren aipamenari buruzko desadostasunek, hura aplikagarria izango balitz, ez liokete EEA jaunari eskubidea kendu behar.

Arbitraje Batzordearen Erregelamenduko 8. artikulua 39/2015 Legea igortzen du modu osagarrian. Lege horren 88.1 artikuluan xedatzen da ebazpenen espedientetik eratorritako gai guztiak erabakiko direla, alderdiek berariaz planteatu dituzten ala ez kontuan hartu gabe.

Kontuan hartuta Ekonomia Itunaren 64.b) artikulua kontsulta bera ebazteko eskumena Arbitraje Batzordeari esleitzen diola, ez da inolako mugarik hauteman horrek esplizituki aipa ditzan foru-araudia eta Espainiako araudia. Beraz, ezin zaio aplikatu aipatzen den Araugintza Koordinatu eta Ebaluatzeko Batzordearen ustezko muga.

Ondorioz, zergapeko kontsultagileari ez zitzaion beharrezko zen segurtasun juridikoa kendu behar, funtsezkoa ez den desadostasun batengatik. Izan ere, ez du inolako zentzurik kontsulta ebazteko gaitasuna duen organoari, Arbitraje Batzordeari, ez zaiolako inolako mugarik aplikatzen, eta ezin delako berrezarri urte batzuk geroago.

Horiek horrela, Arbitraje Batzordeak

ERABAKITZEN DU

1.- Prozedura artxibatutzat deklaratzeari, bestelako izapiderik egin gabe, gerora bere xedea galdu duelako, zeina baita arrazoizko epean erantzun bat eman ahal

izatea, kontsultagileari zerga-betebeharrak betetzeko segurtasun juridikoa emateko.

2.- Erabaki hau Ogasuneko eta Funtzio Publikoko Ministerioari, Zerga Administrazioako Estatu Agentziari, Gipuzkoako Foru Aldundiari, Euskadiko Zerga Koordinaziorako Organoari eta EEAr jakinaraztea.